

OKO W OKO

Oczy są jednym z najważniejszych organów. Kiedy oko choruje, pies ma nie tylko ograniczoną zdolność widzenia, lecz także upośledzoną zdolność komunikowania się z otoczeniem. Każda zmiana w oczach, ich nieprawidłowy wygląd powinny być bezwzględnym wskazaniem do skontaktowania się z lekarzem weterynarii. Jakie choroby najczęściej dotyczą psie oczy?

AGNIESZKA OSIJA

Problemy z oczami psów są dość powszechne – mogą przybierać formę od łagodnego zapalenia do cięższych stanów, jak np. jaskra. Zdrowe oczy są wilgotne i czyste. Jeśli występują zaczerwienienie lub obrzęk, niepokojący wyciek, łzawienie, zmętnienie, pocieranie oka przez zwierzę, przemykanie oka/oczu czy inne symptomy odbiegające od normy, należy skonsultować się z lekarzem weterynarii.

Niektóre zmiany w wyglądzie oka (np. zmętnienie) związane są z wiekiem psa, ale to lekarz weterynarz stwierdza ostatecznie, czy zmiana jest typowa dla wieku (np. stwardnienie jądrowe), czy powinna niepokoić właściciela (zaćma).

PIELEGNACJA OCZU

Niektóre choroby oczu mogą być spowodowane niewłaściwą pielęgnacją.

Aby prawidłowo dbać o oczy psa, należy pamiętać o przycinaniu włosów w okolicach oczu, co jest bardzo istotne u pekińczyków, lhasa apso i maltańczyków. Zaniedbania mogą być przyczyną podrażnień czy zarysowań rogówki. Włosy należy usuwać za pomocą specjalistycznych nożyczek, przeznaczonych do przycinania włosów z okolic oczu (zaokrąglone końce, uniemożliwiające zranienie psa).

Do przemywania oczu należy użyć łagodnych, sterylnych chusteczek o obojętnym pH lub płatków kosmetycznych z dodatkiem specjalnego preparatu do czyszczenia oczu. Nie powinno się używać waty (jej włókna mogą dostać się do oka, powodując podrażnienie). Pielęgnację należy przeprowadzić na zamkniętym oku psa. Należy zachować ostrożność i delikatność przy pielęgnacji psów o wypukłych oczach, żeby nie podrażnić gałki ocznej.

Na rynku dostępnych jest wiele specyfików przeznaczonych do pielęgnacji oczu lub ich okolic. Należy je stosować w zależności od problemu. Dostępne są m.in. antybakteryjne krople ze srebrem koloidalnym, kwasem hialuronowym i świetlikiem lekarskim. Według producenta koją podrażnione i suche oczy. Inne specyfiki to np. preparaty oczyszczające oczy z kurzu, brudu i ciała obcych czy też umożliwiające usuwanie zacieków pod oczami. Przed aplikacją kropli lub maści do oczu należy przemyć oczy płatkami kosmetycznym z dodatkiem ciepłej wody. Podczas zakraplania czy aplikowania maści nie należy dotykać powierzchni oka.

Oczy należy przemywać w miarę potrzeb. Jeśli są zdrowe, bez zanieczyszczeń, nie trzeba ich przemywać codziennie. Zanieczyszczenia, takie jak paprochy, można próbować usunąć w warunkach domowych za pomocą dozownika czy strzykawki z przegotowaną, letnią wodą lub solą fizjologiczną. Dozowanie powinno być wykonane z wyczuciem, powoli. Jeśli ciało obce ma większe rozmiary lub dostrzegamy wyraźne uszkodzenie oka, należy niezwłocznie udać się po pomoc do lekarza weterynarii, który dobierze odpowiednie leczenie.

SCHORZENIA OCZU

Aby zwierzę mogło cieszyć się zdrowymi oczami, dużo zależy od jego właściciela. Należy obserwować pupila, regularnie sprawdzać jego oczy, a przynajmniej raz w roku poddawać psa badaniom okulistycznym, minimalizować ryzyko urazu oczu poprzez monitorowanie psa podczas zabaw i na spacerach.

Należy ograniczyć do minimum czynniki zewnętrzne, podrażniające oczy i mogące przyczynić się do infekcji, takie jak dym papierosowy, klimatyzacja, przeciąg. Nie należy pozwalać psu wystawiać głowy przez okno podczas jazdy samochodem.

Na wady wrodzone czy choroby dziedziczne oczu nie mamy wpływu, ale przeprowadzenie badań okulistycznych i/lub genetycznych we wczesnym wieku u ras predysponowanych do schorzeń pozwoli określić, czy pies jest obciążony chorobą. Testy DNA są jedynym sposobem na wykrycie dziedzicznych chorób oczu u psów. Pozostaje mieć nadzieję, że hodowcy będą unikać reprodukcji psów dotkniętych chorobami.

Poniżej omawiamy najczęściej występujące schorzenia oczu wraz z objawami, które powinny skłonić do natychmiastowej konsultacji z lekarzem weterynarii.

ŁZAWIENIE

U psów o jasnym umaszczeniu, zwłaszcza miniaturowych (york, maltańczyk), na skórze i sierści w okolicach oczu można zaobserwować brązowe plamy. Jest to

podrażnienie oka ciałem obcym, alergia, nietypowa powieka lub rzęsa, która zwraca się do środka i drażni powierzchnię oka.

Ponieważ gromadzenie się łez na sierści może prowadzić do jej filcowania, osłabienia, podrażnienia skóry i możliwego zakażenia, należy utrzymywać ten obszar w czystości. Jeśli skóra psa jest uszkodzona czy owrzodzona, można zastosować maść antybiotykową. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy skontaktować się z lekarzem weterynarii. Cięższe przypadki mogą wymagać podawania doustnych antybiotyków lub zastosowania innych środków leczenia.

Na rynku dostępne są produkty pomocne w usuwaniu brązowej plamki z włosów. Jednak mogą być one drażniące dla oczu. Nie należy ich używać bezpośrednio do oczu. Przed ich zastosowaniem warto ochronić oczy specjalną maścią okulistyczną.

STRABISMUS

To termin używany do opisanie nieprawidłowego położenia lub kierunku gałki ocznej (zez). Zwykle obie gałki poruszają się zgodnie w różnych kierunkach dzięki działaniu mięśni zewnętrznych oka poruszających każde oko. Czasami jeden mięsień może być dłuższy lub silniejszy niż mięsień znajdujący się po przeciwnej stronie. Powoduje to przesunięcie gałki ocznej w kierunku nieprawidłowym. Może to dotyczyć jednego lub obojga oczu.

Zez zbieżny (oko odchylone w kierunku nosa) jest powszechny, np. u albinotycznych kotów syjamskich; zez rozbieżny (oko odchylone w kierunku skroni) jest dziedziczny u psów rasy boston terrier.

Zez może wystąpić w wyniku choroby układu przedsionkowego. Układ przedsionkowy znajduje się w uchu wewnętrznym, pomaga zachować równowagę i prawidłową postawę ciała. Jeśli nie funkcjonuje prawidłowo, powoduje zaburzenia ruchu oraz nieprawidłowe ustawienie głowy, oczu i/lub całego ciała.

W przypadku zwierząt, u których stwierdzono uraz lub uszkodzenie nerwów czy układu przedsionkowego, konieczne jest znalezienie i leczenie przyczyny. Czasami pomocne są leki przeciwzapalne.

Jeśli zez jest dziedziczny, nie zaleca się leczenia, ponieważ zaburzenia są na ogół problemem kosmetycznym, który nie wpływa na jakość życia. Oczywiście nie jest zalecana hodowla/rozdród osobników dotkniętych chorobą.

Czy wiesz, że...
Niektóre choroby oczu mogą być spowodowane niewłaściwą pielęgnacją. Aby prawidłowo dbać o oczy psa, należy pamiętać o przycinaniu włosów w okolicach oczu, co jest bardzo istotne u pekińczyków, lhasa apso i maltańczyków.

powszechny problem kosmetyczny, związany z wyciekaniem łez. Powodem może być niedrożność kanalików łzowych. Łzy są wytwarzane i odprowadzane przez małe kanaliki w powiekach. U zwierząt z zablokowanymi kanalikami łzy przepływają powieki i wypływają na zewnątrz. Istnieje kilka przyczyn nadprodukcji łez. Miniaturowe rasy psów i koty perskie mają często widoczne, wydatte oczy, które rozciągają powiekę, co może zakłócić system drenażu. Niekiedy powodem jest entropium, wywnięcie brzegu powieki do wewnątrz, co nie tylko blokuje drenaż, lecz także prowadzi do stanów zapalnych spojówki, rogówki. Schorzenie jest korygowane chirurgicznie.

Również włosy wchodzące do oczu mogą powodować łzawienie. Należy je wówczas bezwzględnie usunąć. Inne przyczyny nadmiernego łzawienia to stan zapalny,

DYSPLAZJA SIATKÓWKI

Odnosi się do zaburzenia, w którym komórki i warstwa tkanki siatkówki nie rozwinęły się prawidłowo. Zwykle zauważalna jest u szczeniąt około szóstego tygodnia życia. Różne formy dysplazji siatkówki dotyczą takich ras, jak springer spaniel angielski, labrador retriever, sealyham terrier, bedlington terrier, doberman, cocker spaniel, rottweiler, york i owczarek staroangielski. Dysplazję siatkówki uważa się za cechę dziedziczną i zazwyczaj prowadzi do niedostatecznego widzenia oraz ślepoty. Nie istnieje skuteczne leczenie dysplazji siatkówki.

PRZETRWAŁA BŁONA ŻRENICZA (PPM)

Jest wynikiem nieprawidłowości związanych z rozwojem płodu. To wada wrodzona, w której oko zawiera przetrwałe elementy płodowej błony żrenicznej w postaci pasm tkanki przechodzących nad otworem żrenicznym. Prawidłowa błona żrenicza zanika w późniejszym okresie płodowym i w pierwszych tygodniach życia. W tym schorzeniu można zauważyć zmętnienie rogówki. Nie ma leczenia; choroba może być dziedziczna u psów rasy basenji.

MIKROFTALMIA (MAŁOOCZE)

To jedno- lub obustronny niedorozwój gałek ocznych. Gałka oczna jest mniejsza od gałki typowej dla rasy. Zauważalne są oznaki upośledzenia wzroku. Wiele psów staje się niedowidzących lub całkowicie ślepych. Nie istnieje leczenie, a osobniki nie powinny być hodowane. Małocze może wystąpić u szczeniąt, których matki otrzymywały pewne leki podczas ciąży. Mikroftalmia jest dziedziczna u ras: owczarek australijski, dog niemiecki, beagle, collie (owczarek szkocki długowłosa), borzoi, doberman, sealyham terrier, bedlington terrier, portugalski pies dowodny, sheltie (owczarek szetlandzki), akita, sznaucer miniaturowy, labrador retriever, jamnik, cavalier king cocker spaniel.

HETEROCHROMIA (RÓŻNOBARWNOŚĆ TĘCZÓWEK)

To termin używany do opisywania zmian w kolorze tęczówki. Zmiany dotyczą tego samego oka lub obojga oczu. Różnobarwność tęczówek może wystąpić u psów i kotów. Powszechna jest u następujących ras psów: husky syberyjski, dog niemiecki, dalmatyńczyk, alaskan malamute. Heterochromia nie jest

uważana za problem medyczny, ale raczej normalną zmianę w kolorze oczu.

ZAPALENIE WĄTROBY (CHOROBA „NIEBIESKIEGO OKA”)

„Niebieskie oko” to termin używany do opisywania zmętniałej rogówki w wyniku infekcji adenowirusa typu 1. Adenowirus typu 1 jest ciężką chorobą wirusową, dotykającą psy w każdym wieku. Zwykle zaatakowana jest wątroba, stąd nazwa zapalenie wątroby, ale czasami

dotyczy oka, stąd „zapalenie wątroby typu niebieskie oko”.

Po ok. 10 dniach od ekspozycji na wirusy rogówka staje się niebieska, zamglona. Większość psów mruży oczy, oko może nadmiernie łzawić. Problem częściej dotyczy szczeniąt niż dorosłych osobników. Jeśli wątroba jest dotknięta infekcją adenowirusa, można zaobserwować takie objawy, jak ospałość/apatia, słaby apetyt, nudności, żółtaczka (żółknięcie skóry, oczu i błon), wzdęcia. W poważnych przypadkach może dojść do śmierci. „Niebieskie

oko” może być niekiedy spowodowane szczepieniem przeciw żółtaczkę, stąd popularna nazwa „reakcja niebieskiego oka”. Ta reakcja rzadko pojawia się w przypadku nowoczesnych szczepionek.

ZACMA

Jest jedną z najczęstszych chorób oczu psa. Polega na całkowitym lub częściowym zmętnieniu soczewki. Zmętniała soczewka utrudnia przedostanie się światła do siatkówki, co powoduje pogorszenie ostrości widzenia, a nawet ślepotę.

Zaćma może dotyczyć wszystkich ras, niezależnie od wieku, ale u niektórych występuje częściej. Mimo faktu, że zaćma u psów jest powszechna, wciąż niewiele o niej wiadomo. Jedyną metodą leczenia jest operacja. Wiek, w którym u psa rozwija się zaćma, jest bardzo ważny w klasyfikacji typu zaćmy oraz do określenia, czy zaćma jest wynikiem dziedzicznej cechy u niektórych ras psów.

➤ **Stwardnienie jądra soczewki (zaćma jądrowa)** jest typową zmianą, która występuje w soczewce starszych psów. Zwykle dotyczy obojga oczu w tym samym czasie, dotyka większości psów w wieku powyżej sześciu lat. Nie wpływa znacząco na widzenie psa i nie zaleca się leczenia.

➤ **Zaćma wrodzona** to zaćma obecna w życiu płodowym. Występuje zwykle w obojgu oczach. Nie musi być uwarunkowana genetycznie. Jej powstaniu mogą sprzyjać toksyny, zakażenia. Dziedziczność stwierdzono u miniaturowych sznaucerów.

➤ **Zaćma rozwojowa (wczesna)** to zaćma rozwijająca się na wczesnym etapie życia. Podobnie jak w przypadku zaćmy wrodzonej, może być dziedziczna lub powodowana przez zewnętrzne źródła, jak uraz, cukrzyca, zakażenie lub toksyny. Powszechność dziedziczenia dotyczy takich ras, jak chart afgański i pudel standardowy.

➤ **Zaćma starcza (dojrzała)** to zaćma, która występuje u psów w wieku powyżej sześciu lat. Zaćma jądrowa, która nie jest uważana za problem medyczny, jest często mylona z zaćmą starczą.

➤ **Zaćma dziedziczna** może występować niezależnie lub w połączeniu z innymi chorobami oczu. Psy zdiagnozowane z powodu zaćmy dziedzicznej nie powinny być wykorzystywane do rozrodu ze względu na prawdopodobieństwo utrwalenia choroby u potomstwa.

➤ **Zaćma cukrzycowa** to najczęstszy skutek zaburzenia metabolicznego,

jakim jest cukrzyca. U psów z cukrzycą wzrasta stężenie glukozy, co jest przyczyną zmian w soczewce oka. Dodatkowa glukoza jest przekształcana w nierozpuszczalny w wodzie sorbitol, co z kolei jest przyczyną zwiększenia napływu wody do soczewki. Wzrost poziomu wody powoduje rozkład włókien soczewki i skutkuje zaćmą. Zaćma u psów z cukrzycą może rozwijać się bardzo szybko, jeśli pies nie jest kontrolowany. Dotyka obojga oczu.

➤ **Zaćma pourazowa** może być skutkiem uszkadzającego soczewkę urazu z powodu wypadku samochodowego, obecności ciała obcego, skaleczenia, np. gałęzią podczas spaceru. Ten rodzaj zaćmy występuje zwykle tylko w jednym oku i może być skutecznie leczony chirurgicznie.

Leczenie zaćmy polega na chirurgicznym usunięciu soczewki. Obecnie nie ma dobrego leczenia niechirurgicznego. Aby leczenie było skuteczne, zwierzę musi przejść gruntowne badania w celu ustalenia, czy kwalifikuje się do operacji. Zwierzęta z niekontrolowaną cukrzycą, agresywne czy słabego zdrowia nie są dobrymi kandydatami do zabiegu. W przypadku podejrzenia zaćmy u psa

należy skonsultować się z okulistą weterynaryjnym, który podejmie skuteczne leczenie.

DYSTROFIA ROGÓWKI

Jest chorobą dziedziczną, powodującą zmętnienie rogówki w obojgu oczach. Obszary nieprzezroczyste zawierają zazwyczaj złogi tłuszczowe. Większość psów z dystrofią rogówki ma sześć miesięcy i więcej. Schorzenie powszechne jest u ras: airedale terrier i owczarek szetlandzki.

Objawy to nieprzezroczyste (białawe) obszary znajdujące się w normalnie przejrzystej rogówce. W cięższych przypadkach cała rogówka może być zamglona lub niebieskawa. Wiele zmian ma charakter progresywny – ostatecznie zajmują większość powierzchni rogówki. Obecnie nie ma skutecznego leczenia tego schorzenia.

SKÓRZAK ROGÓWKI (DERMOID)

To torbiel umiejscowiona najczęściej w zewnętrznym kącie powieki oraz zewnętrznych kwadrantach rogówki. W zależności od położenia, może być źródłem dyskomfortu i bólu oczu. Zbudowana z tkanki włóknisto-tłuszczowej może być wypełniona gruczołami łojowymi, mieszkami włosowymi, włosami. Skórzaki są zmianami wrodzonymi, ale nie dziedzicznymi. Nie są progresywne.

Schorzenie jest bardziej powszechne wśród ras: jamnik, doberman, dalmatyńczyk, bernardyn, owczarek niemiecki, golden retriever.

Leczenie jest ograniczone do zabiegów, które są zazwyczaj nieinwazyjne i dobrze prognozują. Zabieg chirurgiczny polega na usunięciu wszelkich zrostów, włosów, które podrażniają oczy psa.

ZESPÓŁ SUCHEGO OKA

To schorzenie polegające na niewystarczającej produkcji łez. Przyczyną może być uszkodzenie gruczołów łzowych, urazy, zakażenia. Nerwy tych gruczołów również mogą ulec uszkodzeniu. Infekcje oczu i reakcje na niektóre leki (np. sulfonamidy) mogą osłabiać nerwy i/lub gruczoły. Wiele przypadków nie ma znanej przyczyny; gruczoły po prostu przestają funkcjonować na normalnym poziomie. W schorzeniu można zaobserwować gęstą, żółtawą wydzielinę. Zakażenia są powszechne, gdyż brak bakterioobójczych łez

pozwała bakteriom na przepełnienie oka. Dodatkowo nieodpowiednie nawilżanie umożliwi gromadzenie się kurzu, pyłków itp. W rezultacie oczy tracą zdolność do wyłukiwania obcych cząstek i ochrony przed bakteriami. Nielezione zwierzę cierpi na bolesne i przewlekłe infekcje oczu. Powtarzające się podrażnienie rogówki powoduje poważne bliznowacenie. Powstawanie owrzodzenia rogówki może prowadzić do ślepoty.

Aby potwierdzić przypadek suchego oka, wykonywany jest pomiar wydzie-

australijski, owczarek szetlandzki, lancashire heeler, whippet długowłose, retriever z Nowej Szkocji oraz mieszańce.

Anomalia oczu collie to stan, który obejmuje kilka wad, np. oddzieloną siatkówkę, zaburzenia nerwu wzrokowego. Widze nie jest zawsze osłabione, ale zakres zależy od stopnia wady. Nie ma leczenia eliminującego wadę.

POSTĘPUJĄCA ATROFIA LUB DEGENERACJA SIATKÓWKI (PRA LUB PRD)

Określenie kilku chorób, które są progresywne i prowadzą do ślepoty. Rozpoznawana na początku XX w. u psów rasy seter szkocki. Choroba została udokumentowana u ponad stu ras i u mieszańców.

Strukturą dotkniętą PRA jest siatkówka. Istnieje wiele form PRA, które różnią się w zależności od wieku, rozwoju i tempa postępu choroby. Niektóre rasy doświadczają wcześniejszego wystąpienia PRA; u innych PRA nie rozwija się aż do późnego wieku.

Fotoreceptory w siatkówce zwykle rozwijają się do około ósmego tygodnia życia. Siatkówka psów z PRA zatrzymała swój rozwój (dysplazja siatkówki) lub wystąpiło wczesne zwyrodnienie fotoreceptorów. Dysplazja siatkówki dotyka zazwyczaj psy w ciągu dwóch miesięcy od urodzenia, doprowadzając w rok do ślepoty. Zwyrodnienie siatkówki pojawia się zwykle w przedziale od pierwszego roku do ośmiu lat i postępuje powoli.

Objawy mogą różnić się w zależności od typu PRA i tempa ich progresji. PRA jest niebolesne i zewnętrzny wygląd oka jest często normalny. Właściciele mogą zauważyć zmianę w osobowości psa, np. niechęć do schodzenia po schodach, wyjścia na zewnątrz po zmierzchu. Jest to charakterystyczne dla ślepoty nocnej; widoczność może poprawiać się w ciągu dnia. W miarę postępu choroby właściciele mogą obserwować powolne reakcje źrenic na światło. Jeśli ślepotę postępuje wolno, właściciel może nie zauważyć żadnych oznak, dopóki pies nie znajdzie się w obcym otoczeniu i brak widzenia będzie bardziej widoczny. U niektórych zwierząt soczewka oka może stać się nieprzejrzysta lub mętna.

W zależności od postaci PRA można zaobserwować charakterystyczne zmiany w siatkówce i innych częściach oka poprzez badanie okulistyczne przez oku-

Czy wiesz, że...

Zdrowe oczy są wilgotne i czyste. Jeśli występują zaczerwienienie lub obrzęk, niepokojący wyciek, łzawienie, zmętnienie, pocieranie oka przez zwierzę, przemykanie oka/oczu czy inne symptomy odbiegające od normy, należy skonsultować się z lekarzem weterynarii.

łania łez metodą testu Schirmera. Jeśli można zidentyfikować przyczynę, leczenie powinno mieć na celu jej wyeliminowanie. Rzadko jednak zdarza się, że można ustalić przyczynę, wówczas terapia ma na celu zastąpienie łez, a nie korygowanie przyczyny. Sztuczne łzy, dostępne dla ludzi i sprzedawane w aptekach, mogą być stosowane u psowatych. W zależności od wagi zwierzęcia, krople te są umieszczane w oczach w regularnych odstępach czasu przez cały dzień. Sztuczne łzy dostarczają wymaganego nawilżenia i przemywania rogówki. Często jednocześnie stosowane są preparaty antybiotykowe w celu zapewnienia ochrony przed organizmami bakteryjnymi.

ANOMALIA OCZU COLLIE (CEA)

To defekt tylnych struktur oka, dotyczący siatkówki, naczyniówki, twardówki i nerwu wzrokowego. Jest chorobą genetyczną, wrodzoną. Dotyczy rasy border collie, ale także innych ras psów, jak: owczarek

listę weterynaryjnego. Można również wykonać elektroretinografię.

Nie ma leczenia dla PRA ani sposobu spowolnienia postępu choroby. Zwierzęta z PRA stają się zwykle niewidome.

Wykazano, że PRA wykazuje uwarunkowanie genetyczne. Szczenięta rodziców pozbawionych PRA będą mniej narażone na rozwój choroby. Zwierzęta, których dotyczy problem, nie powinny być hodowane.

POSTĘPUJĄCY CZOPKOWO-PRĘCIKOWY ZANIK SIATKÓWKI (PRCD)

Jest najbardziej rozpowszechnioną formą PRA i dotyczy wielu ras psów, m.in. pudla, cockera spaniela amerykańskiego i angielskiego, labradora retrievera, portugalskiego psa dowodnego. PRCD rozpoczyna się od ślepoty nocnej i prowadzi do całkowitej utraty widzenia w czasie od trzech do pięciu lat. Późne wystąpienie objawów klinicznych PRCD jest szczególnie pustoszące w programach hodowlanych, ponieważ wiele psów zostało wyhodowanych przed wystąpieniem objawów.

„WIŚNIOWE OKO”

Terminem „wiśniowe oko” określa się wypadnięcie gruczołu trzeciej powieki. W przeciwieństwie do ludzi, psy mają „trzecią powiekę”, która zawiera gruczoł łzowy i znajduje się w rogu oka. W normalnych warunkach gruczoł ten nie jest widoczny i pomaga w produkcji łez. Z niepoznanych do końca przyczyn gruczołowa trzecia powieka wypada z normalnego położenia i pęcznieje, tworząc stan znany jako oko wiśniowe.

Do rozwoju „wiśniowego oka” może dojść u każdego psa, ale istnieje kilka ras szczególnie predysponowanych, są to: beagle, bloodhound, boston terrier, buldog, bulterier, lhasa apso, bernardyn i shar pei.

Dokładna przyczyna nie jest znana, ale podejrzewa się, że do rozwoju „wiśniowego oka” przyczynia się osłabienie tkanki łącznej, która przytwierdza gruczoł do otaczających go struktur oka. Słabość tkanki łącznej umożliwia wypadanie gruczołu. Leczenie jest proste i polega na chirurgicznym repozycjonowaniu gruczołu.

Trzecia powieka jest bardzo ważna dla produkcji łez. Bez łez wyprodukowanych przez trzecią powiekę wiele psów może cierpieć z powodu stanu zwanego suchym okiem.

JASKRA PIERWOTNA OTWARTEGO KĄTA (POAG)

Ciśnienie wewnątrzgałkowe, charakterystyczne dla jaskry, powoduje nieodwracalne uszkodzenie nerwów wzrokowych.

POAG jest schorzeniem progresywnym i prowadzi do utraty wzroku. Na początku może nie dawać objawów, stąd często nie jest wykryte do ostatniej fazy choroby. Pierwotna jaskra z otwartym kątem przesączania najczęściej występuje u beagli.

ACHROMATOPSJA

To zaburzenie charakteryzujące się hemeralopią, niedowidzeniem w ciągu dnia, zwłaszcza w pełnym słońcu. Jasne światło zakłóca widoczność i powoduje, że obrazy wydają się rozmazane. Choroba atakuje labradora retrievera i owczarka niemieckiego. Jest spowodowana nieprawidłowościami siatkówki, a dokładniej niską liczbą lub brakiem czopków odpowiedzialnych m.in. za widzenie dzienne.

RETINOPATIA WIELOOGNISKOWA (CMR)

Choroba siatkówki oka, dziedziczna, spowodowana mutacjami genu BEST1, znanego również jako gen VMD2 (zwyrodnienie żółtkowate plamki). CMR można podzielić na trzy postaci: CMR1, CMR2 i CMR3. Różnią się między sobą mutacją genetyczną, ale mają ten sam fenotyp. Objawy zwykle pojawiają się, gdy szczeniak ma zaledwie kilka miesięcy. Zmiany na siatkówce to owalne uwypuklenia wyglądające jak pęcherze.

CMR1 dotyczy ras z grupy molosów: dog z Bordeaux, mastiff angielski, cane corso. CMR1 dotyczy również owczarka australijskiego, buldoga, pirenejskiego psa górskiego, doga kanaryjskiego i buldoga francuskiego.

Agnieszka Osija

Trener i behawiorysta zwierząt, technik weterynarii, nauczyciel akademicki na SGGW. Prowadzi firmę szkoleniową i domowy hotel dla psów „Oczami Psa”. Specjalizuje się w terapii lęku separacyjnego u psów. Posiada uprawnienia trenerskie i dyplom behawiorysty szkoły Wesoła Łapka (MEN) oraz COAPE. Uczestniczy w wielu seminariach prowadzonych przez najlepszych instruktorów z całego świata. Podczas szkoleń posługuje się metodami pozytywnymi pozwalającymi uzyskać doskonałe porozumienie właściciela ze swoim psem.

CMR2 dotyka Coton de Tuléar, królewską rasę psów z Madagaskaru.

CMR3 to niedawno wyodrębniona forma CMR, dotyczy ras: szwedzki lapphund, fiński lapphund i lapinporokoirra.

WRODZONA STACJONARNA ŚLEPOTA NOCNA (ZMIERZCHOWA) (CSNB)

Choroba siatkówki dotycząca rasy psów rasy briard. Pierwsze objawy występują około szóstego miesiąca. Ponieważ powoduje zwyrodnienie fotoreceptorów siatkówki, pierwszym objawem jest ślepota w nocy, podczas gdy widzenie za dnia pozostaje nienaruszone. CSNB jest powolnym zaburzeniem progresywnym, co może prowadzić do całkowitej ślepoty. Chociaż ten typ schorzenia rozwija się w bardzo młodym wieku, zmiany mogą pozostać niewykryte aż do 2.–3. roku życia. W populacji briarda ze Stanów Zjednoczonych wskaźnik nosicielstwa wynosił 10,2%, a populacje briardów z Czech, Polski, Węgier i Słowacji wynosiły 11%.

PIERWOTNE ZWICHNIĘCIE SOCZEWKI (PLL)

Jest chorobą z grupy dziedzicznych chorób oczu u psów, polegającą na uszkodzeniu struktury włókienek wiązadła rzęskowego. Choroba może doprowadzić do wystąpienia jaskry, a nawet ślepoty. Niektóre rasy psów są bardziej podatne na PLL, jak psy z grupy terierów.

Bibliografia:

- Balicki I., Bryła P.K., Anomalia oczu owczarków collie, „E-Polish Journal of Veterinary Ophthalmology” 2011, nr 1.
- Eye Disorders, <http://www.animalplanet.com/pets/healthy-pets/dog-eye-disorders> [dostęp: 25.07.2017].
- Inherited Canine Eye Disorders, <http://www.animalabs.com/inherited-canine-eye-disorders> [dostęp: 25.07.2017].
- What is Dermoids in the Eye?, <https://www.vetary.com/dog/condition/dermoids-in-the-eye> [dostęp: 25.07.2017].

Artykuł ma charakter wyłącznie informacyjny. Zamierzeniem autorki nie jest świadczenie porad medycznych, dlatego tekst nie zastępuje tego rodzaju porad. Czytelnik powinien zawsze skonsultować się z lekarzem weterynarii w sprawie stanu zdrowia swojego pupila lub planu leczenia. Autorka nie ponosi żadnej odpowiedzialności za wykorzystanie informacji zawartych w niniejszym artykule.